

Ocupació en el sector de la cultura i la creació 2014 1r trimestre 2014

Sergi Mosteiro. Gabinet Tècnic

0. Revisió metodològica

Aquest informe sobre l'ocupació en el sector de la cultura i la creació durant el primer trimestre de 2014, incorpora les noves dades de l'Enquesta de Població Activa, calculades amb una nova base poblacional que incorpora i actualitza les noves sèries de població i llars derivades del Cens de Població i Habitatges de 2011, en substitució de les que fins ara s'utilitzaven, basades en el Cens de 2001. L'actualització de les xifres de població és un procediment habitual i obligat de fer en totes les enquestes dirigides a la població i està recomanada per l'Oficina d'Estadística de la Unió Europea (EUROSTAT).

Aquest canvi metodològic comporta:

La revisió dels factors d'elevació de l'enquesta, que es calculen a partir de les poblacions anteriors. A partir de les dades del Cens de 2011, l'INE calcula que la població resident a Catalunya de 16 anys i més –la que es va servir de referència en l'Enquesta de Població Activa- estava infravalorada en unes 140.000 persones, tal i com mostra la Taula 1.

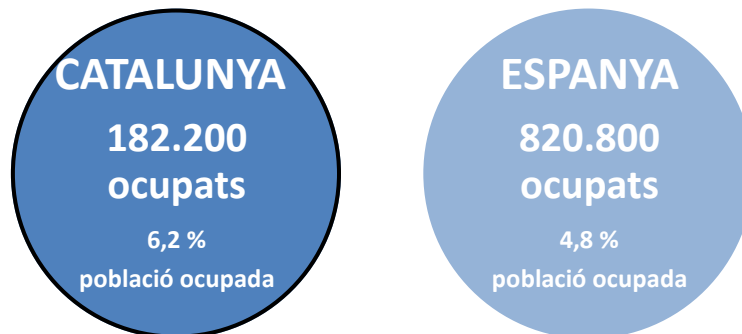
Taula 1. Població en habitatges familiars. Catalunya. 2001 i 2011			
	Cens 2001	Cens 2011	Diferència
Població total (milers)	7.287,7	7.443,4	160,7
Població menor de 16 anys	1.229,6	1.249,8	20,2
Població de 16 anys i més	6.053,1	6.193,6	140,5
<i>Població amb nacionalitat espanyola</i>	<i>5.167,1</i>	<i>5.271,5</i>	<i>104,4</i>
<i>Població estrangera</i>	<i>886,0</i>	<i>922,1</i>	<i>36,1</i>

La revisió de les dades 2010-2013. Aquest canvi metodològic no permet mantenir continuïtat en els resultats històrics. És per això que l'Enquesta de Població Activa per al primer trimestre de 2014 publica les primeres dades amb aquest canvi poblacional, així com una sèrie de dades revisades per al període 2010-2013, per poder mantenir aquesta comparabilitat.

1. Població ocupada

1.1. L'ocupació en el sector de la cultura i la creació: un 6 % del total de població ocupada a Catalunya

Durant el primer trimestre de 2014 hi havia a Catalunya més de 182.200 persones ocupades en el sector de la cultura i la creació, la qual cosa representa un 6,2 % del total de població ocupada de Catalunya. En la resta de l'Estat, els més de 820.800 treballadors d'aquest sector representen un 4,8 % de la població ocupada total.

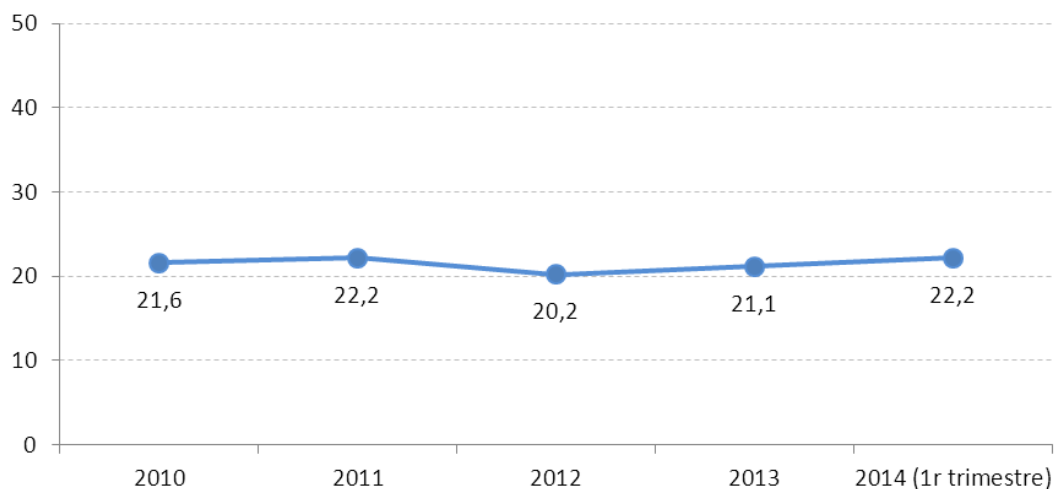

Font: Departament de Cultura a partir de dades de l'Enquesta de Població Activa (EPA)

1.2 Un 22 % dels treballadors en cultura i creació de l'Estat, ubicats a Catalunya

En relació amb la resta de l'Estat, cal destacar que 2 de cada 10 ocupats en el sector cultural i creatiu es troben a Catalunya.

Gràfic 1. Població ocupada en el sector de la cultura i la creació. 2010-2014
Catalunya en relació a l'Estat espanyol
(En %)

Font: Departament de Cultura a partir de dades de l'Enquesta de Població Activa (EPA)

1.3. 2011, any d'inflexió

Tal i com es pot observar en la taula annexa final, l'any 2011 va representar un punt d'inflexió per al sector cultural i creatiu; entre 2011 i 2012 es van destruir més de 16.000 llocs de treball, si bé les dades apunten a una certa recuperació al llarg de 2013, que continua durant el primer trimestre de 2014. Tot i així, cal destacar que aquesta destrucció d'ocupació no ha estat tan intensa com en la resta de l'economia catalana i en el sector cultural i creatiu de la resta de l'Estat espanyol, on s'evidencien una pèrdua constant de llocs de treball des de l'any 2010.

La Taula 2 recull aquesta evolució per grans grups d'ocupació cultural i creativa. Tal i com apuntàvem anteriorment, a partir de l'any 2011 s'evidencia un punt d'inflexió per a tots els subàmbits d'ocupació –en el cas de l'arquitectura i enginyeria, aquesta davallada s'inicia un any abans-, amb destrucció d'ocupació. Tres anys després, només els àmbits relacionats amb les activitats de creació, artístiques i d'espectacles i els relacionats amb les tecnologies i serveis d'informació presenten una major ocupació que a l'inici del període.

Taula 2. Evolució de la població ocupada en el sector de la cultura i la creació. 2010-2014					
Base 100					
	2010	2011	2012	2013	2014 (1r trimestre)
Activitats de creació, artístiques i d'espectacles	100,0	104,3	89,2	95,4	110,1
Edició, audiovisual, fotografia i comerç al detall d'articles culturals i recreatius	100,0	103,1	87,5	95,8	92,6
Arquitectura, enginyeria, publicitat i disseny	100,0	90,7	87,3	78,7	92,9
Tecnologies i serveis d'informació	100,0	113,0	106,1	113,8	101,7
Cultura i creació	100,0	101,6	92,7	94,7	97,3

Font: Departament de Cultura a partir de dades de l'Enquesta de Població Activa (EPA)

La Taula 3 recull l'evolució de la població ocupada durant els primers trimestres dels anys 2010 a 2014. Com es pot apreciar, el primer trimestre de 2014 mostra un creixement positiu (+10,5 %) després de dos anys continuats de destrucció d'ocupació.

Taula 3. Població ocupada durant el primer trimestre. Catalunya. 2010-2014				
2010	2011	2012	2013	2014
180,1	185,5	174,1	164,9	182,2

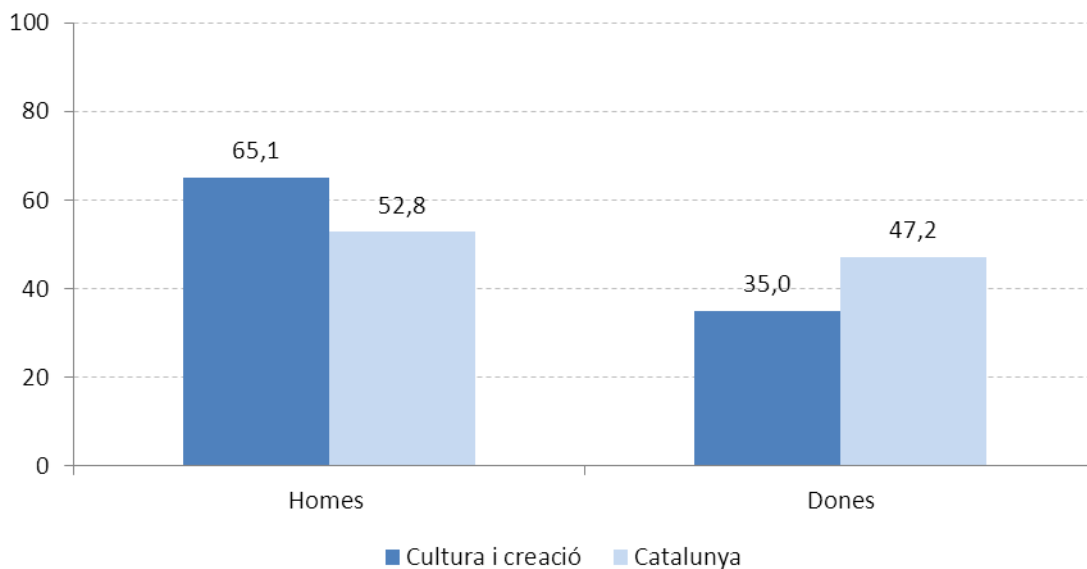
Font: Departament de Cultura a partir de dades de l'Enquesta de Població Activa (EPA)

1.4. Només un 35% dels ocupats són dones

Gairebé 2 de cada 3 ocupats en el sector cultural i creatiu a Catalunya són homes: així, per exemple, dels més de 182.200 treballadors que hi havia durant el primer trimestre de 2014, poc més de 63.000 eren dones, la qual cosa representa un 35% del total. Aquesta distribució contrasta amb la resta del mercat de treball català, on les dones representen al voltant del 47% de les persones ocupades.

Gràfic 2. Població ocupada en el sector de la cultura i la creació. 2014

Per sexe
(En %)

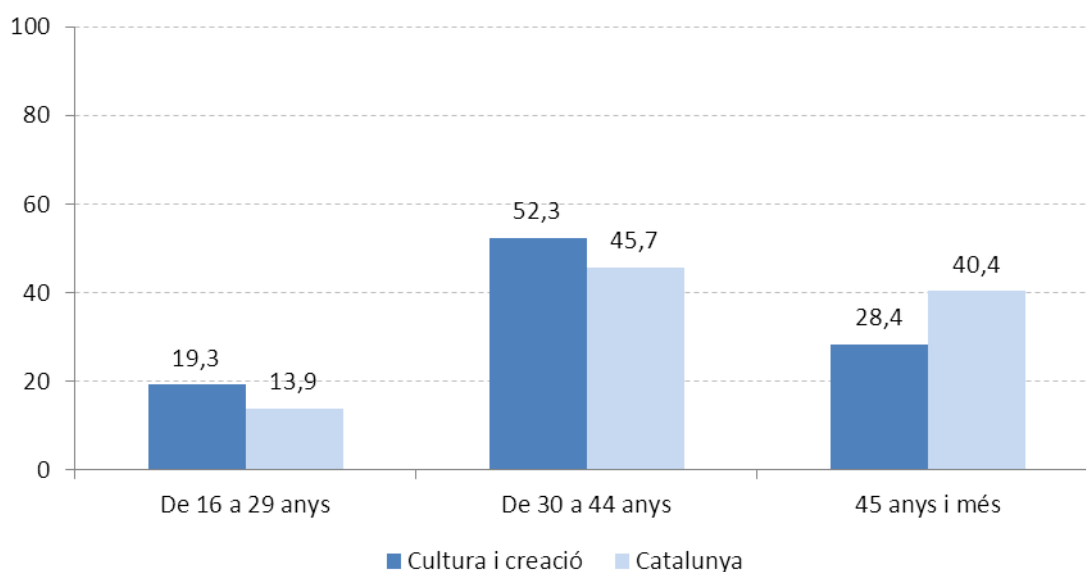
Font: Departament de Cultura a partir de dades de l'Enquesta de Població Activa (EPA)

1.5. Un 60% dels ocupats tenen menys de 44 anys

El sector cultural i creatiu està format, en la seva majoria, per gent relativament jove: l'Enquesta de Població Activa indica que, durant el primer trimestre de 2014, un 19,3% de la població ocupada tenia entre 16 i 29 anys i un 52,3%, entre 30 i 44 anys.

Aquesta tendència, que es manté al llarg del període analitzat, contrasta amb l'estructura ocupacional de la resta de l'economia catalana, on els ocupats de 16 a 29 anys representen només un 13,9% de l'estructura ocupacional, i el grup de 45 anys i més, un 40,4%

Gràfic 3. Població ocupada en el sector de la cultura i la creació. 2014
Per grups d'edat
(En %)

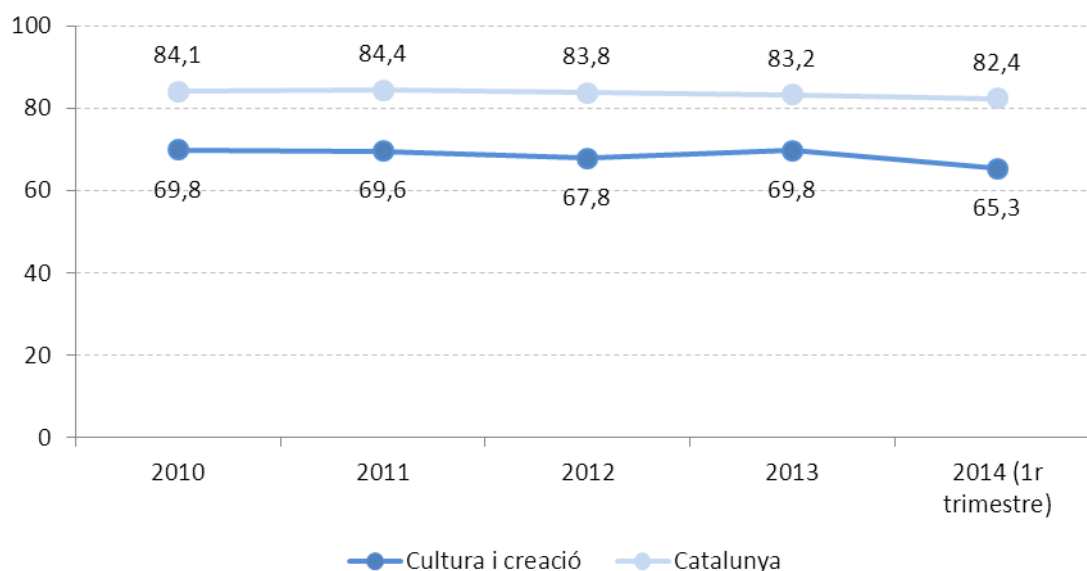
Font: Departament de Cultura a partir de dades de l'Enquesta de Població Activa (EPA)

1.6. 3 de cada 10 treballadors, autoocupats

L'Enquesta de Població Activa proporciona informació sobre la situació laboral de les persones ocupades. En concret, distingeix entre treballadors assalariats i treballadors per compte propi. Comparada amb al resta de l'economia catalana, una de les característiques destacables de l'ocupació en el sector cultura i creatiu és la seva relativament baixa taxa d'assalarització (percentatge d'assalariats sobre l'ocupació cultural).

Tal i com es pot observar en el Gràfic 4, entre els anys 2010 i 2014, la taxa d'assalarització a Catalunya se situa al voltant del 82%; en canvi, en el sector cultural i creatiu, aquesta taxa se situa al voltant del 67%. Aquest aspecte denota un grau d'autoocupació en el sector cultural i creatiu més elevat que en la resta del mercat laboral català.

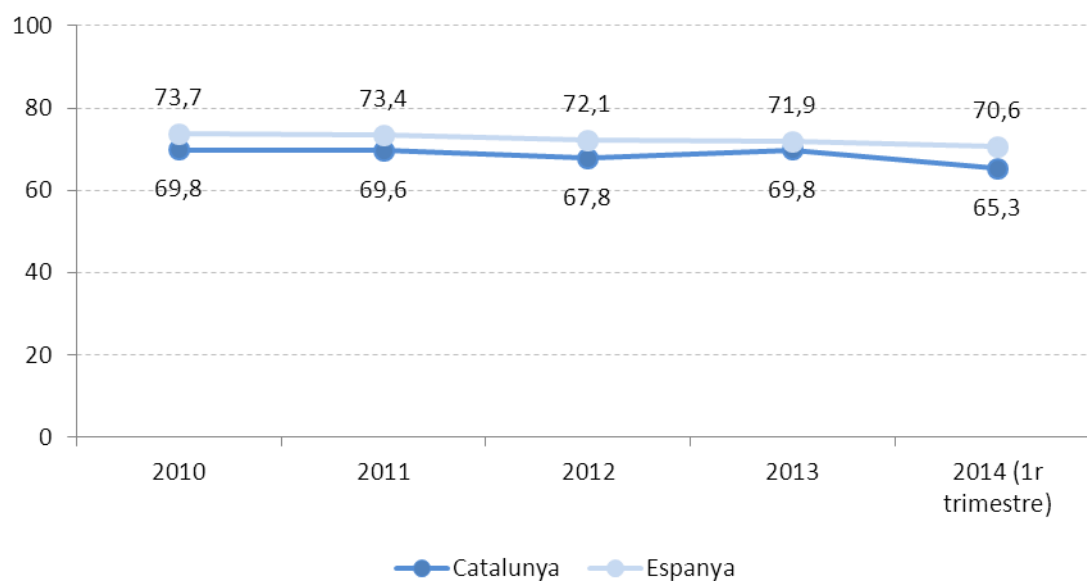
Gràfic 4. Taxa d'assalarització en el sector de la cultura i la creació i total Catalunya. 2010-2014 (En %)

Font: Departament de Cultura a partir de dades de l'Enquesta de Població Activa (EPA)

Aquesta relativament baixa taxa d'assalarització és també un fet distintiu del mercat laboral cultural i creatiu català amb relació al de la resta de l'Estat. Tal i com es pot apreciar en el Gràfic 5, la taxa d'assalarització espanyola és entre 2 i 5 punts superior, en funció del 'any analitzat.

Gràfic 5. Taxa d'assalarització en el sector de la cultura i la creació. 2010-2014 Catalunya i Espanya (En %)

Font: Departament de Cultura a partir de dades de l'Enquesta de Població Activa (EPA)

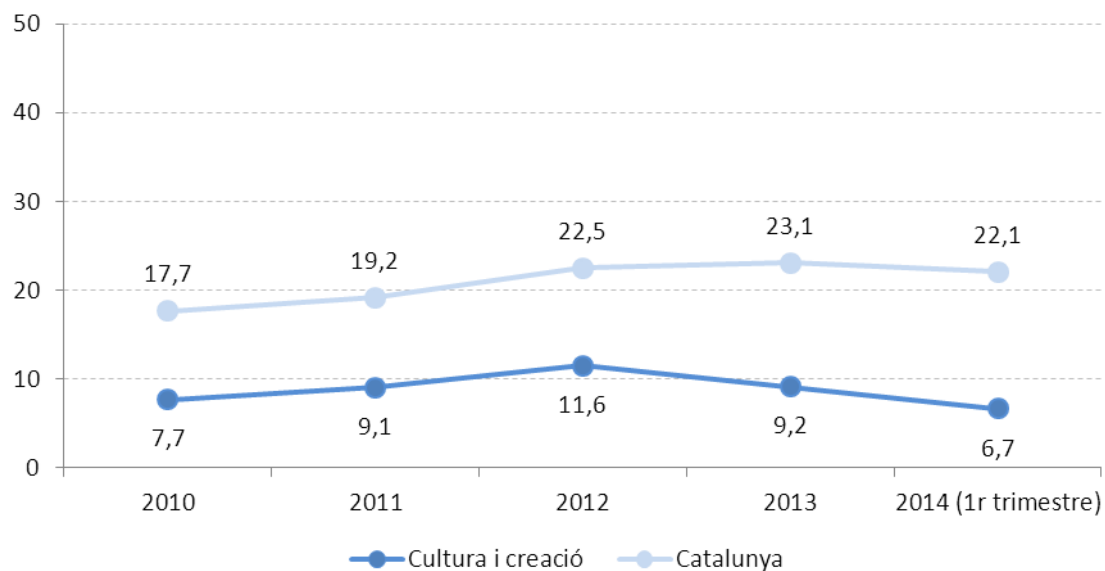
2. Població desocupada: característiques

2.1 Una taxa d'atur més baixa que la del global de l'economia catalana

L'Enquesta de Població Activa permet fer una aproximació a les taxes d'atur, així com a la seva composició. Durant els anys 2009-2013, com es pot observar en el Gràfic 6, la taxa d'atur en el sector cultural i creatiu oscil·la entre el mínim de l'any 2010 (7.7%) i el màxim de l'any 2012 (11.6%). Durant el primer trimestre de 2014 s'evidencia una baixada força significativa; caldrà esperar a analitzar la resta de trimestres per veure si aquesta tendència es manté.

Tot i això, cal destacar que la taxa d'atur en aquest sector és significativament més baixa que la del global de l'economia catalana; durant el període analitzat, la taxa d'atur cultural i creatiu ha estat al voltant d'uns 10 punts percentuals inferior a la global catalana.

Gràfic 6. Taxa d'atur en el sector de la cultura i la creació i total Catalunya. 2010-2014 (En %)

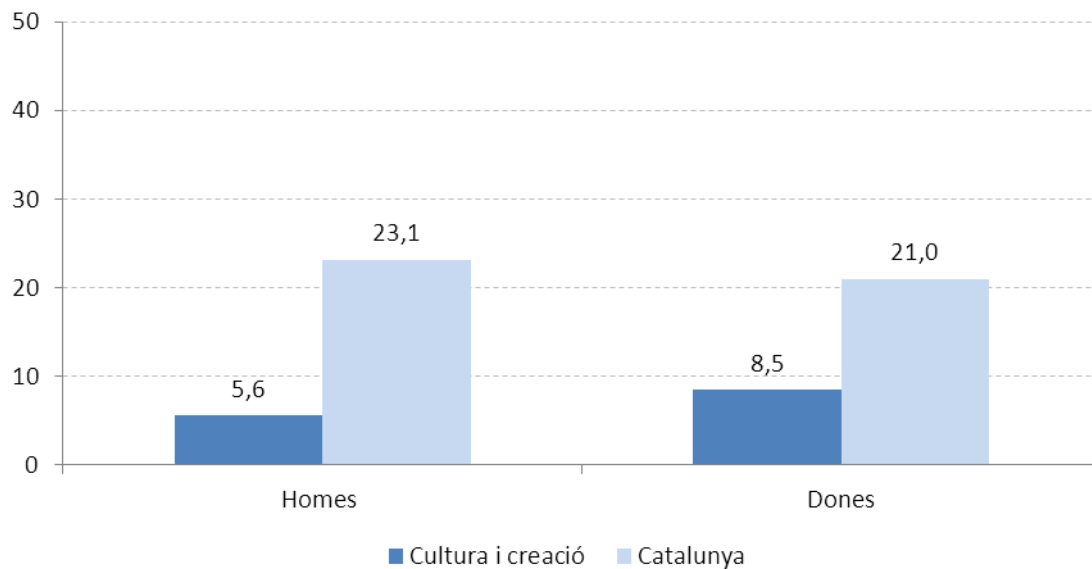

Font: Departament de Cultura a partir de dades de l'Enquesta de Població Activa (EPA)

2.2. Major incidència de l'atur femení

Des del segon trimestre de l'any 2008, el mercat laboral català s'ha caracteritzat pel fet de tenir una taxa d'atur entre els homes superior a la taxa d'atur entre les dones. Aquesta tendència, però, no sembla haver-se traslladat al sector cultural i creatiu, on la taxa d'atur femení continua sent superior al masculí.

Gràfic 7. Taxa d'atur en el sector de la cultura i la creació i total Catalunya. 2014
Per sexe
(En %)

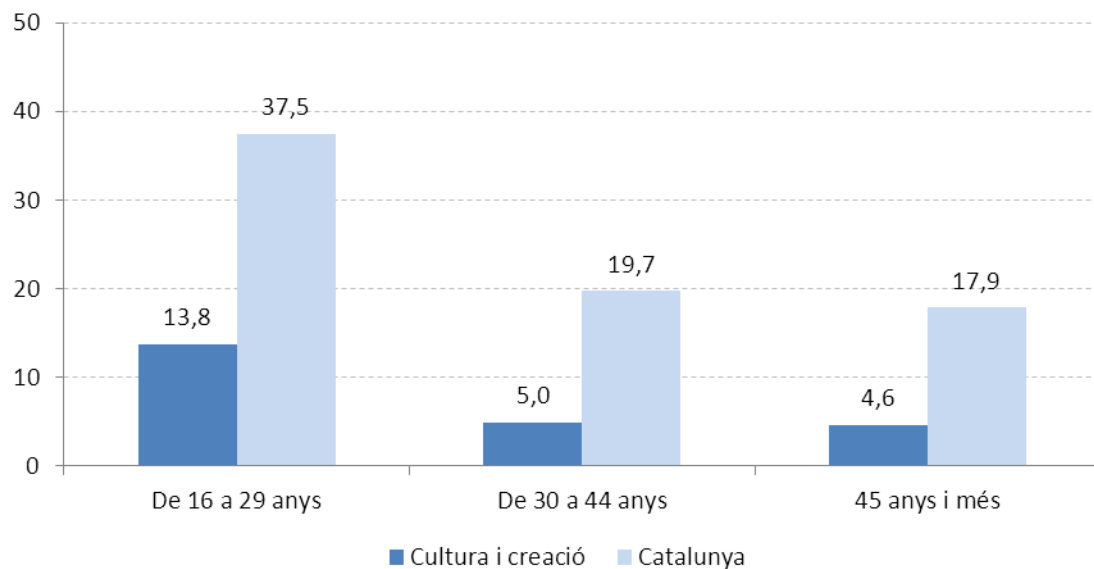
Font: Departament de Cultura a partir de dades de l'Enquesta de Població Activa (EPA)

2.3. Un atur juvenil més baix que en la resta de l'economia catalana

D'igual manera que succeeix en la resta de l'economia catalana, en el sector cultural i creatiu hi ha una major incidència de l'atur entre el grup d'edat més jove. Així, durant el primer trimestre de 2014, la taxa d'atur entre el grup de 16 a 29 anys (13.8%) triplicava la taxa d'atur del grup amb 45 i anys i més (4.6%) i era més de 8 punts percentuals superior a la del grup entre 30 i 44 anys (5.0%)

Tot i així, tal i com mostra el Gràfic 8, la taxa d'atur juvenil en el sector cultural i creatiu és 23 punts més baixa que la taxa d'atur juvenil general.

Gràfic 8. Taxa d'atur en el sector de la cultura i la creació i total Catalunya. 2014
Per grups d'edat
(En %)

Font: Departament de Cultura a partir de dades de l'Enquesta de Població Activa (EPA)

Metodologia

Les dades estadístiques d'ocupació en el sector de la cultura i la creació a Catalunya provenen de l'Enquesta de Població Activa (EPA). L'EPA és una estadística per mostreig de caràcter continu que realitza l'Institut Nacional d'Estadística amb periodicitat trimestral per a tot el territori espanyol, l'objectiu principal de la qual és conèixer la relació amb l'activitat econòmica de la població. L'Institut d'Estadística de Catalunya porta a terme una explotació detallada per a l'àmbit de Catalunya, de la qual s'obté una ampliació de resultats.

L'EPA distingeix entre:

- **Població activa:** conjunt de persones que subministren mà d'obra per a la producció de béns i serveis econòmics o que estan disponibles i fan gestions per incorporar-se a l'esmentada producció. Comprèn les persones de 16 anys o més que o bé estan ocupades o bé estan desocupades d'acord amb les següents definicions.

- **Població ocupada:** població de 16 anys o més que ha treballat, per compte d'altri o per compte propi, a la seva ocupació principal o a una de secundària. Per "treballar" s'ha d'entendre sempre com la realització d'una activitat a canvi d'un sou, salari, benefici empresarial o guany familiar, en metàl·lic o en espècie, durant una setmana concreta (l'anterior a la de l'entrevista), durant almenys una hora. Quan un individu no compleix aquestes condicions, es diu que "no ha treballat" o que "ha estat absent de l'ocupació".

- **Població aturada:** població de 16 anys o més que no ha treballat, està disponible per treballar i busca una ocupació. Es consideren disponibles les persones que podrien començar a treballar en el termini de dues setmanes (a partir de la data de l'entrevista). Es considera que hi ha una cerca efectiva d'ocupació quan s'han fet gestions en aquest sentit o per tal d'establir-se per compte propi durant les quatre setmanes anteriors (a la data de l'entrevista). També s'inclouen entre els desocupats els qui no han treballat i que tenen una ocupació a la qual tenen previst incorporar-se en un termini inferior als tres mesos.

El sector de la cultura i la creació comprèn els següents codis de la Classificació Catalana d'Activitats Econòmiques 2009 (CCAEE – 2009):

- 476 Comerç al detall d'articles culturals i recreatius en establiments especialitzats
- 581 Edició de llibres, periòdics i altres activitats d'edició
- 582 Edició de programes informàtics
- 591 Activitats cinematogràfiques, de vídeo i de programes de televisió
- 592 Activitats d'enregistrament de so i edició musical
- 601 Activitats de radiodifusió
- 602 Activitats de programació i emissió de televisió
- 620 Serveis de tecnologies de la informació
- 631 Processament de dades, hostatge i activitats relacionades; portals web
- 639 Altres serveis d'informació
- 711 Serveis tècnics d'arquitectura i enginyeria i altres activitats relacionades amb l'assessorament tècnic
- 731 Publicitat
- 741 Activitats de disseny especialitzat
- 742 Activitats de fotografia
- 900 Activitats de creació, artístiques i d'espectacles
- 910 Activitats de biblioteques, arxius, museus i altres activitats culturals

DADES BÀSIQUES (1/2). Població activa, ocupada i taxa d'atur en el sector cultural i creatiu. Catalunya. 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014 (1r trimestre)
Població activa (milers)	202,8	209,2	196,2	195,1	195,2
Homes	125,1	132,5	124,4	122,6	125,6
Dones	77,7	76,8	71,8	72,5	69,6
Assalariats	145,3	149,1	137,9	139,5	131,2
No assalariats	57,6	60,2	58,3	55,6	64,0
De 16 a 29 anys	48,5	47,6	42,7	43,6	40,7
De 30 a 44 anys	104,6	112,3	107,8	99,6	100,3
De 45 anys i més	49,8	49,5	45,7	51,9	54,3
Població ocupada (milers)	187,2	190,2	173,5	177,2	182,2
Homes	118,5	121,7	111,4	111,9	118,6
Dones	68,8	68,5	62,1	65,3	63,7
Assalariats	130,6	132,4	117,7	123,6	118,9
No assalariats	56,6	57,8	55,8	53,6	63,3
De 16 a 29 anys	42,0	43,9	32,9	37,5	35,1
De 30 a 44 anys	97,4	101,2	98,0	91,7	95,3
De 45 anys i més	47,9	45,1	42,6	48,2	51,8
Taxa d'atur (%)	7,7	9,1	11,6	9,2	6,7
Homes	5,3	8,2	10,5	8,7	5,6
Dones	11,5	10,7	13,5	10,0	8,5
Assalariats	10,1	11,2	14,7	11,4	9,4
No assalariats	1,7	4,0	4,2	3,6	1,1
De 16 a 29 anys	13,5	7,7	22,8	14,1	13,8
De 30 a 44 anys	6,9	9,8	9,1	8,0	5,0
De 45 anys i més	3,8	8,8	6,9	7,2	4,6

Font: Departament de Cultura a partir de dades de l'Enquesta de Població Activa (EPA)

DADES BÀSIQUES (2/2). Població ocupada. Catalunya i Espanya. 2010-2014					
	2010	2011	2012	2013	2014 (1er trimestre)
CULTURA I CREACIÓ (milers)					
Catalunya	187,2	190,2	173,5	177,2	182,2
Espanya	866,7	856,6	857,9	838,4	820,8
% Catalunya / Espanya	21,6	22,2	20,2	21,1	22,2
TOTAL (milers)					
Catalunya	3.220,6	3.206,8	3.031,7	2.969,6	2.960,7
Espanya	18.655,9	18.421,4	17.632,7	17.139,0	16.950,6
% Catalunya / Espanya	17,3	17,4	17,2	17,3	17,5
% CULTURA I CREACIÓ					
Catalunya	5,8	5,9	5,7	6,0	6,2
Espanya	4,6	4,7	4,9	4,9	4,8

Font: Departament de Cultura a partir de dades de l'Enquesta de Població Activa (EPA)

Font: Elaboració pel Gabinet Tècnic a partir de les dades de l'Enquesta de Població Activa (EPA).

Data de publicació: Maig de 2014

Edita: Gabinet Tècnic

ISSN:

Dipòsit legal: B 5700-2014

[Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 3.0 No adaptada de Creative Commons](#)